

Inka Hopsu vihr

Kirjallinen kysymys Suomen tuen jatkumisesta koulutussektorin kehitysyhteistyölle ja sitä toteuttavalle Global Partnership for Education -koulutusrahastolle

Eduskunnan puhemiehelle

Kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteossa Suomi sitoutuu pitämään koulutuksen painopisteenä koulutuksen edistämistä. Ulkoasiainvaliokunta kiittää tästä jatkumosta ja myös sivistysvaliokunta pitää lausunnossaan koulutusta ensiarvoisen tärkeänä kehitysyhteistyön painopisteenä. Vaikka koulutus on nostettu yhdeksi kehityspolitiikan painopisteeksi nosti valiokunta esiin, että Unicefin innovaatiotoiminnan tukemisen ohella globaalisti keskeisiä koulutusrahastoja ovat Global Partnership for Education (GPE) ja Education Cannot Wait (ECW).

Sivistysvaliokunta painotti tässä yhteydessä myös sivistyksellisten oikeuksien yleistä merkitystä kaikille lapsille ja nuorille. Valiokunta piti ensiarvoisen tärkeänä, että kehitysyhteistyö tavoittaa erityisesti kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevat lapset ja nuoret. Koulutus on yksi Suomen kehityspolitiikan vahvuuksista, ja kokemukset Suomen omasta koulutusjärjestelmän uudistuksesta ja vahva aiempi menestys koulutussektorilla antavat Suomelle hyvät edellytykset edistää koulutuksen saavutettavuuteen ja laatuun liittyvää YK:n kestävän kehityksen tavoitetta maailmanlaajuisesti. Kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteossa todetaan, että Suomi keskittyy yhteistyössään erityisesti tyttöjen koulutukseen, opettajankoulutukseen, ammatilliseen koulutukseen sekä vammaisten henkilöiden koulutukseen. Kouluruokailu ja digitaalinen oppiminen ovat tärkeä osa Suomen koulutusalan työtä.

Ulkoministeriön tilaama vuoden 2018 raportti (Setting Up Finland's Global Role in Education) suosittelee, että Suomi osallistuu aktiivisesti GPE:n työhön. Suomen kehityspolitiikan tulosraportti 2022 korostaa, että koulutus on edelleen Suomen kehityspolitiikan kulmakivi sekä ihmis-oikeus ja kestävän kehityksen ajuri. Raportissa korostetaan, että maailmanlaajuinen oppimisköyhyys ja kasvava koulutuksen rahoitusvaje, jota COVID-19 on pahentanut, vaativat kiireellisiä toimia.

Suomi on ollut Global Partnership for Education (GPE) -rahaston tukija vuodesta 2013 lähtien ja tukenut rahastoa noin 34 miljoonalla eurolla. Suomi on lisäksi tarjonnut teknistä tietämystä ja asiantuntemusta eri aihealueilla, kuten inklusiivisessa koulutuksessa, esimerkiksi vammaisten osallistumisessa koulutukseen, ja teknologian hyödyntämisestä koulutuksessa.

GPE on maailman suurin koulutusrahasto, ja se on tarjonnut Suomelle ainutlaatuisen alustan edistää koulutuksen painopistealueita ja olla todellinen globaali koulutuksen edistäjä myös tuomalla

Kirjallinen kysymys KK 411/2025 vp

osaamista yhteisiin hankkeisiin. Kumppanuuden kautta olemme edistäneet koulutusta esimerkiksi parantamalla koulutusjärjestelmiä, parantamalla opetuksen laatua ja opettajien osaamista sekä jakamalla kokemustamme koulutusjärjestelmien uudistamisesta. Kumppanuus on myös vahvistanut suomalaisten kansalaisjärjestöjen roolia maailmanlaajuisesti ja avannut tietä suomalaisten yksityisten yritysten osallistumiselle kansainvälisesti koulutusvientiin. GPE on myös tehnyt yhteistyötä Helsingissä sijaitsevan UNICEFin Global Learning Innovation Hubin kanssa teknologian integroimiseksi koulutusjärjestelmiin kumppanimaissa.

Suomi tunnetaan hyvin globaalina, osaavana koulutuksen puolestapuhujana, mutta tämä voi muuttua, jos emme toimi koulutuksen edistämiseksi myös kansainvälisesti sen vaikuttavimmilla yhteistyöareenoilla.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko hallituksen tavoite, että Suomi pysyy tunnustettuna koulutuksen kehittäjänä ja puolestapuhujana,

onko hallitus sitoutunut jatkamaan taloudellista tukea ja teknistä apua Global Partnership for Education (GPE) -koulutusrahastolle vuosien 2026—2030 aikana ja

miten hallitus aikoo varmistaa, että Suomen kehitysyhteistyön rahoitus säilyy linjassa kehityspoliittisten prioriteettien kanssa myös koulutuksen rahoitusosuuden osalta ja säilytämme roolimme luotettavana ja vahvana kumppanina globaalien koulutushaasteiden ratkomisessa?

Helsingissä 26.11.2025

Inka Hopsu vihr